

تهراندایی "قانون" گونده لیگینده یازیلمیش "سخنان ضد ملی در صدا و سیمای به ظاهر ملی!" آدلی یازیبا باخیش

بیلیندیگی کیمی ایران ممالیکی محروسه سینده دیل و مدنیت باسقیسی، فارس اولمایان دیل و مدنیتلری کیچیمسمک و بو دیللرده دانیشانلاری تحریر ائتمک آذربایجان مشروطه حركاتی نین یئنیلمه سی و فارس ملیتچیلیگی نین "ایرانیت" آدی آلتیندا بو ممالیکی محروسه یه حاکیم کسیلمه سی ایله اورتایا چیخمیش. بو اساسدا بوگون جمهوری اسلامی حوكومتی نین قورولوشوندان قیرخ ایل کئچمه سینه باخمیاراق ایسلام آدینا حاکیم اولموس فارسلیق حاکیمیت سیستیمی اوز آنایاساسیندا (قانون اساسیده) قول ائتدیگی فارس اولمایان دیللرین مدرسه لرده اوخونناسیندان بیویون قاچیرار، بئله لیکله ایسلام و راسیستلیگی بیربیرلرینه ترس گورن آذربایجان تورکلوگو ایسلام آدینا حاکیم اولموس فارس ایستعمارچیلیغینی سورقو و سوال آلتینا چکمگه باشلارکن فارس مدنیت راسیستلری فارس اولمایان توپلوملاری فارسلیقدا يوخ ائتمکدن ممنون اولدوقلارلرینی فارس مطبوعاتینا داشیياراق بو آجیناجاقلی دورومو بیر باشاریق و نائیلیت دئیه قلمه آلماغا باسلامیش. آشاغیدا نظردن کئچیره جه گیمیز یازی بو دوغرولتوسا ایفاده اولنوموش؛ اوخویوروق:

"چند روز پیش در یکی از برنامه‌های صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران، یکی از مجریان این نهاد، گفته است که در کل شهر تبریز تنها در یکمدرسه تدریس دروس، به زبان ترکی صورت می‌گیرد. او در ادامه ضمن انتقاد از عملکرد استاندار آذربایجان شرقی، خود را ناراحت از فارسی سخن‌گفتن کودکان ارومیه دانسته و گفته است: «هنگامی که زبان فوق العاده شیرین و درجه یکی در این شهر وجود دارد، چرا جوانترها باید به فارسی سخن بگویند؟»^۱.

اوسته-کی "قوشا آیراج" ایچینه آلینمیش و یاغلی یازیلمیش ایفاده نی فارسچا تهراندا چاپ اولان "قانون" گونده لیگی، یوخسا مؤلیف اوزو تحریف ائتمیش. متن بئله یازیلمالدیر: "هنگامیکه زبان مادری در این شهر وجود دارد، چرا باید جوانها به فارسی سخن بگویند؟". دئمک، فارس اولمایان ملی توپلوملار مسئله نین نه اولدوغونو باشا دوشممک اوچون تبریز استودیوسوندان یابیلان خبری فارس مدنیت راسیستلری تحریف ائتمیشلر. فارس ایستعمار یانچیلاری بو تحریف ایله یئتینمگه رک آذربایجان جمهوریتی علیهینه ده دوشمنلیکلری گیزلتمه میشلر، اوخویوروق:

"احتمالا اگر این سخنان از شبکه‌های صدایرانی کشور آذربایجان پخش می‌شد تمام مسئلان از جمله مدیران صداوسیما علیه آن موضع می‌گرفتند اما عجیب است که چنین سخنانی از رسانه ملی پخش می‌شود"^۲

آذربایجان تورکلوگو علیهینه اولان بئله بیر هیستريك و دوشمنلیک ایله نئجه تورک و فارس قارداشلیغیندان سؤز گئده بیلر مسئله سی آرتیق هر بیر آذربایجان تورکونو دوشوندورمه لیدیر. دئمک، فارس حاکیمیتی مجلیسینده قبول اولنوموش قانونی حق دئیه اجرا ائتمدیکلری "فتره" بیر یانا قالسین، آذربایجان تورکلوگونون ملی ایستکلرینی سانسور و تحریف ائدرلر. مهرشاد ایمانی گنه یازمیش:

".. می‌دانیم که کشور ایران در برھه‌هایی از تاریخ معاصر درگیر بحث جدایی‌طلبی بوده است، از این رو حکومت‌های وقت و نیز مردم خطه‌های مورد مناقشه در تمام ادوار سعی کرده‌اند که تمام زمینه‌های استقلال‌طلبی معاندان را خنثی کنند"^۳.

دیل و مدنیت آزادالیغی، انسانلارین اوز دیل و مدنیتلرینی یاشاتماق آرزو سونو آبریلیقچی دئیه اوNLاری حده لمک ایله سوسدورمانین نتیجه سی نین آبریلیق اولاجاغیندان قورخاماگا بیله اساس یوخدور. انسانلار اوزلریندە حیس ائتمزسە لر، اوزلرینه يئنی ائو قورماق آرزو سونو ماسا اوزرینه یاتیرمیش اولارلار. اوسته لیک بو آبریلیق مسئله سی ندن تاریخ بیو مطرح اولمامیش دا يالنیز فارس ایستعماپچیلیغی فارس اولمايان انسانلارین دیل و مدنیتلرینی يوخ ائتمگى اوزونه بير دؤلتچیلیك سیاستى و تمامیتچیلیك هدفی دئیه اساس گوتوردوكدن سونرا اورتايما چيخدىغى اوزره اجتماعىت داها آرتىق دوشونمه لیدىر. مهرشاد ايمانى گئنه يازمیش:

"... سیاستهای حاکمیت سیاسی پیش و پس از انقلاب سال 57 بر اساس حفظ تمامیت ارضی ایران بوده است. شاید به همین دلیل باشد که حکام در طول تاریخ معاصر گسترش زبان فارسی را به عنوان یکی از اولویت‌های خود مطرح کرده‌اند".⁴

انسانلیق مقوله سی سونقولانمازسا (رعايت اولونمازسا)، فارس حاکمیتی نین "حفظ تمامیت ارضی" موضوعسو طویله-دن آرتىق بير اونم و اهیمت داشیابیلمز. دئمک انسانلار اوز ملى کیملیک و منلیکلرینی یاشاتماق دئیل، اسارتە چکیلرسە لر، بو اسارتەن قورتارمانی اوزلری اوچون شرف دئیه قلمه آلار و لازیم گلرسە ده، آزادلیق اوچون آتلی آچىق اولومو قبول ائتمە لى اولارلار. دئمک، فارس دیلى نین يابیلماسى باشقا دیل و مدنیتلرین يوخ ائدیلمە سی باهاسینا دئیل، مدنی ایلگى و ایلیشىگىلر اساسیندا حیاتا كئچمە لى بير موضوع دئیه فارس حاکمیتی نین سیاستینى اولوشدورمالىدیر. باشقا ملى وارلیقلارى يوخ ائتمکلە فارس ایمپراتورلوغونو بؤیوتىمگى سیاست دئیه هدف سئچمک زامانىندا بو امپراتورلوغون چۈكمە سی ایله فارسلیغىن دا ائوی بىخىلماسى سايىلاجاقدىر. مهرشاد ايمانى گئنه يازمیش:

"... شخصی در صداوسیما نظام ایران، از فارسی زبان بودن کودکان ارومیه ابراز ناراحتی می‌کند. در خواش علل چنین موضوعی، اصل بر ناگاهى مجرى است زира بعيد است که در مجالی ملى، شخصی سخنی مبتنی بر خیانت بزند. از این رو برای آگاه شدن و تنویر افکار مسئلان صداوسیما و مجریان این نهاد ذکر چندنکته لازم است".⁵

اوسته گۇروندوگو کىمی فارس مدنیت راسیستلیگینه تسلیم اولموشلارا گۇرە آذربایجان تورکلۇگونون فارسلاشماسى طبیعى بير حال دئیه قلمه آلينمالى سايىلار. بو اساسدا اجتماعىتى استھamar ائتمک اوچون فارس يابىن باسین اورقانلارى و مسئوللارينا يئنى گۆستىرگە لر و سفارىشلر ائتمگە چالىشىلار، اوخويورق:

"يکم، استفاده از واژه زبان «ترکی» صحیح نیست زира مردم آذربایجان آذربایجان و نه ترک زبان ھستىند. هنگامى که از واژه زبان ترکی استفاده مى‌کنیم، بىه صورت ضمنى نىزاد مردم آذربایجان را ترک قىلداد كرده‌ایم. اين دقىقا همان تحرىفى است که نېروھاى جدائى طلب و معاندان مى‌كىند. در حقیقت مردم آذربایجان بەدلیل منطقە زندگىشان که استان‌های آذربایجان باشد، آذرى ھستىند".⁶

كىچمیش يازيلاردا ايشاره اولوندوغو کىمی "آذرى" ايفاده سی بىرينجى يول فارس راسیستلیك شاعيرلىكىن اولان "محمد تقى بھار" طرفىندە رضاخان بير خطابه اولاراق اورتايما تىلىمیش. خيطابه-دن اوخويورق:

"زندى و سىددى همه بىر باد رفت -- پەلەوى و آذرى از ياد رفت

رفته بد از بىن كلام درى -- گر نگشودند در شاعرى".⁷

سونرا بو اساسدا فارس مدنیت راسیستلریندن اولان احمد كىرسوی "آذرى" يا زيان باستان آذربایجان" آدى جزوھ نى آذربایجان توركچە سی نین آذربایجانا اوزگە و بىگانە سايىدیرماق اوچون يازمیش. دئمک، بونلار هامىسى فارس مدنیت راسیستلیگى اساسىندا اورتايما قويولموش دانماق (انكار ائتمک) سیاستى نین بير بولومو سايىلار. مهرشاد ايمانى داوام اندر:

"مردم ایران، ایرانی‌هایی هستند که تحت اقوام مختلف در مناطق گوناگونی از ایران زندگی می‌کنند. واژه ترک ریشه در نژاد غیرایرانی دارد که متناسبانه مجری شبکه یک سیما، با سخنان خود به ترویج چنین دیدگاهی دامن زده است".⁸

بیلیم و سیاست آجیسیندان (زاویه‌سیندن) "ایرانلی" اولماق تابعیت ساییلار. دئمک، ملی کیمیکیندن آسیلی اولمایاراق ایران ممالیکی محروسه سینده دوغولان، فارس ثبت احوال ائداره سیندن شخصی کیمیک کارتی، یوخسا نفوس کاغاذینا مالیک اولان و فارس حاکیمیتینه دولتچیلیک نظامی و انتظامی دئیه حتی ایستنیلمه‌دن تابع توتولان کیمسه دولتچیلیک باخیمیندان "ایرانلی (ایرانی)" ساییلار. فارس مدنیت راسیست و فاشیستلرینه گوره ایسه، "ایرانلی اولماق یالنیز ذاتی فارس اولماق و اوژونو کئچمیشه یونه لیک فارس اولماقلاء ایصالح و توجیه ائتمگه چالیشماق ساییلار. اوسته لیک فارس مدنیت راسیستلرینه و فاشیستلرینه گوره ایران ممالیکی محروسه سیندکی بوگون فارس اولمايان توپلوملار، او جومله‌دن آذربایجان تورکلوگو و عربلر نژاد باخیمیندان فارس ساییلمايدیر. آنجاق موغوللار و عربلر بو ممالیکی محروسه یه آیاق باسديقلاری و فارسلارین آناباحیلارینا یاخینلاشاراق اوتلارین موغوللوقدا حل اولونموشلاری نین توره مه لری تورک دیلی و عربلیکده حل اولونموشلاری ایسه عرب دیلی اولموشلار. بئله لیکله فارس مدنیت راسیستلری و فاشیستلری اوز منلیکلری و کیمیکلرینه ده توهین آئتمیش اولادلار. فارس مدنیت راسیستلرینه گوره ایران دیل قوروپوندا یئر آلان کورد، بلوج، لور، طالیش، مازنی، شهمیرزادی... و باشقالاری دا فارسلیغین آشاغی باساناقلاری و سکیلری ساییلار. بو ملی توپلوملار دا مدنیشمک اوچون فارسلاشمالی ایمیشلر!!".

دئمک، ایرانلی اولماق هانکی دیل و مدنیت داشیمایدا دئیبل، یالنیز تابعیت ماهیتی داشیبار. "ایرانی"، "غیر ایرانی" آنلایشینا گلديکده فارسچانین اسکی و قدیم قایناقلاریندان تانینان فردوسی نین شاهنامه اثرينه گوره ایران آنلایشی بوگونکو ایران توپراقلاری ساییلماز؛ بو دوغرولتودا فردوسیدن اوخويوروق:

"سپه را ز زابل به ایران کشید

به نزدیک شهر دلیران کشید.

(فرض اولموش) دوشمن زابول شهریندن، عباسیلر، اسلام خلیفه لیگی دولتی طرفیندن قوشونو ایگیتلر مملکتی ایرانا (غزنی و قندھار ولايتلرینه) یاخینلاتدی.

چو از شهر زابل به ایران شوم

به نزدیک شاه دلیران شوم

زابول شهریندن ایرانا (قرنه لیلر دولتیه)، قندھار و غزنیه ولايتلرینه) گنسم، ایگیتلر شاهینا یاخینلاشaram. چه باید مرا جنگ زابلستان

و گر جنگ ایران و کابلستان .."⁹

اوسته خريطه‌ده گوروندوگو بوز(خاکستری) بویاقلی توپراقلار غزنیه لیلز زامانینداکی ایران توپراقلاری ساییلارمیش. اوندان اونجه کی قدیم ایران ایسه یونان و ایتالیالیلار طرفیندن "اورتا آسیا ایله

هیند چایی" آراسینداکی بولگه به وئریلمیش "آریانا" یونانجا آپ(ε) Ar(e) ianē ساییلارمیش¹⁰. غزنه لیلر ینتیلگه و شکسته اوغرادیقدان سونرا تورک سلجوق شاهلاری بوگونکو ممالیکی محروسه يه آیاق باسارکن حاکیمیتچیلیک توپراقلارینا بير ائتیکئن اولاراق "ایران" کلمه سینى ده آرتیراراق بو توپراقلاری "ایران ممالیکی محروسه سى" آدلاندیرمیشلار. دئمک، اوگئی یوخسا دوغما آختاران فارس مدنیت راسیستلری و فاشیستلری اوز آنا یوردلارینی و دوغمالارینی "هند چایی ايله اورتا آسیا" آرالاریندا پامیر چوئلرینده تاپابیلرلر. مهرشاد ایمانی گئنه یازمیش:

"دوم، مجری برنامه با استناد به قانون اساسی خواستار تدریس دروس، به زبان «ترکی» است و متاسفانه استاندار استان آذربایجان شرقی نیز با حالتی مغموم مىگوید که اکنون کتب درسی ترکی نداریم. مجری و استاندار، بهطور کامل در خوانش قانون اساسی دچار خطأ هستند و شاید یکبار نیز متن اصل 15 قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران را نخوانده باشند. این اصل مقرر مىدارد: «زبان و خط رسمی و مشترک مردم ایران فارسی است. استناد و مکاتبات و متنون رسمی و کتب درسی باید با این زبان و خط باشد ولی استفاده از زبان‌های محلی و قومی در مطبوعات و رسانه‌های گروهی و تدریس ادبیات آنها در مدارس، در کنار زبان فارسی آزاد است».¹¹

اوسته ایسلام آدینا حاکیم اولموش جمهوری اسلامی نین آنایاساسی نین اون بئشینجى اصلینه گۈرە فارس دىلى نين يانى سира باشقى دىللرىن اىستەر يايىن باسىن اورقانلارىندا و اىستەرسە دە مدرسه لرده اوخونماسى ازاد سایيلار. دئمک، بو قدر اچيق و آشكار بير ايفادە نى مؤللىف اورتايَا قويا قويا آچيق و آشكار ايران ممالیکی محروسه سى نين نفوسونون يوزدە يئتمىشى نين ديل و مدنىتى علەھىنە موضع توتماسى و اونلارى فارسلىقىدا يوخ ائتمگە اصرارلى اولدوغو اورتايَا چىخار. دئمک، فارس اولمايان ائتنوسلار فارس اىستۇمارچىلىغى ايله بير دفعە لىك تكىيەلىرىنى بىللى ائتمە لى و اۆز باشلارى نين چاراسىنى قىلىمالىدىرلار. مهرشاد ایمانى اوسته آچيق اورتايَا قويموش اون بئشينجى اصلىدىن نتىجه آلار، اوخوبوروق:

"در وهله نخست، اصل 15 قانون مذکور نگارش تمام کتب درسی را مقید به زبان فارسی كرده است. از اين رو بهطور كلی امكان تدریس کتب درسی به زبان آذری وجود ندارد. دیگر آنکه قانونگذار اساسی استفاده و تدریس «ادبیات» زبان‌های قومی را آزاد دانسته و در صدر اصل بر استفاده از زبان فارسی تاكيد کرده است و روا نىست كه در صداوسىماي جمهورى اسلامى ایران تحریف قانون اساسی رخ دهد".¹²

بىر داها اوسته نقد ائتدىگىمیز عىبارتىدە گۈردوگونۇز عىبارتى "تدریس ادبیات آنها در مدارس دركىنار زبان فارسی آزاد است" ايفادە نى مهرشاد ایمانى گۈرمىزدىن حرکت ائده رك تورک دىلى نين درس وئریلمە سينه ايران آنایاساسىندا (قانون اساسىدە) بىر وئریلمىدىگىنى ادعا ائدر. بئله ليكلە گۈز گۈرە سى و انسانلارين گۈزلەر نين اىچىنە باخاراق يالان دانىشماغا و فارس مطبوعاتىندا يالان يايىغا چالىشىر. مهرشاد ایمانى دانماق (انكار) سىاستىنى ايفادە ائتدىكىن سونرا نتىجه آلار؛ اوخوبوروق:

"... حاکمیت سیاسى طى سالھاھى متمادى تلاش وېزھاى براي ایجاد پیوند عميقى ميان اقوام ایرانى تحت يكپرچم و يك زبان واحد كرده است. بىنارايىن بىر مبناي اصل 15 قانون اساسى بەھىچوجە نىيادى از فارس زبان بودۇن كودكان ارومیه يا ھەر شهر دىكىرى ناراحت بود. از قضا اگر فرزندان اين خاک به زبان فارسی سخن مىگويند، نىشاندەنده توفيق سیاستھاھى ملى بودە است".¹³

اوسته گۈروندوگو كىمى بوكونه دك اسلام جمهورىسى آدى آلتىندا فارس اولمايان ملى توپلۇملارى؛ او جومله-دن توركلىرى، عربلىرى، توركلىرى، كوردلرى، لورلارى ... فارس حاکىميتى نين فارسلاشىرىمىسى فارس حاکىميتى نين بىر "ملى سیاستى" (سیاست ملى)" دئىه قلمە آلينار. دئمک، فارس اولمايان توپلۇملارين ديل و مدنىتلىرىنى يوخ ائتمك فارس حاکىميتى نين "ملى سیاستى" دئىه فارس اىستۇمارچىلىق سیاستى نين اساسىنى اولوشدورار. مهرشاد ایمانى سون اوخونو دا فارسلىغا آثاراق يازمیش:

".. در نهایت از پس دیدن و شنیدن چنین سخنانی از صدا و سیما می‌توان گفت که یا مسئولان صداوسیما در خوابی سنگین به سر می‌برند یا آنکه در پی اقتدار سیاسی و ارضی ایران نیستند که بدون هیچ نگرش ملی، برنامه‌هایی بی‌محتوا و کاملاً غیرتخصصی را می‌سازند".¹⁴

سون سؤز اولاًراق بو فارس مدنیت راسیستلری و فارس فاشیستلرینه دئمک لازیم: ایران ممالیکی محروسه سینده کی فارس اولمایان انسانلار، او جومله-دن آذربایجان تورکلوگو بوگونه ده فارس مدنیت راسیستلیگی و فاشیستلیگینه دئیل، اسلام و اسلامیته تمکین ائتمیشلر. دئمک، آذربایجان تورکلوگو بو چیرکین اویونلاری باشا دوشدوکدن سونرا ایسلامیتی و دین خادیملرینی ده اوژ یانینا آلاراق چیگین چیگینه فارس ایستعمارچیلیغینی فارس بؤلگه لرینه گئری او تورتمانی اوزونه انسانلیق وظیفه سی قلم آلاجاق گئورونز.

ایشیق سؤنمز، 09.02.2018

۱	مهرشاد ایمانی، روزنامه نگار، سخنان ضد ملی در صداوسیما به ظاهر ملی، تاریخ: ۱۹/۱۱/۱۳۹۶ - شماره: ۱۱۴۰ http://www.ghanoondaily.ir/fa/news/main/96623
۲	مهرشاد ایمانی، باخ اورادا.
۳	مهرشاد ایمانی، باخ اورادا.
۴	مهرشاد ایمانی، باخ اورادا.
۵	مهرشاد ایمانی، باخ اورادا.
۶	مهرشاد ایمانی، باخ اورادا.
۷	محمد نقی بهار، دیوان، خطابه دوم به رضا شاه.
۸	مهرشاد ایمانی، باخ اورادا
۹	ابولقاسم فردوسی طوسی، شاهنامه.

¹⁰ Pliny, Naturalis Historia, book vi, London 1952, page 23

۱۱	مهرشاد ایمانی، باخ اورادا.
۱۲	مهرشاد ایمانی، باخ اورادا.
۱۳	مهرشاد ایمانی، باخ اورادا.
۱۴	مهرشاد ایمانی، باخ اورادا.